

9. Fiscal Deficit = _____
- a) Total expenditure – Total Receipt
  - b) Total expenditure – (Revenue Receipts + Non borrowing Capital Receipts)
  - c) Total expenditure – Revenue Receipts
  - d) Total expenditure – Capital Receipts.
10. Deficit financing is resorted when _____.
- a) Public expenditure > Public Revenue
  - b) Public expenditure < Public Revenue
  - c) Public Revenue = Public expenditure
  - d) None of these

Q.2 Answer any TWO of the following: 20

- a. Explain the meaning and functions of Public Finance.
- b. Explain the limitations of the principle of Maximum Social Advantage
- c. Examine the role of government in correcting market failure.

Q.3 Answer any TWO of the following: 20

- a. Explain the objectives of taxation.
- b. How do elasticities of demand and supply affect the incidence of taxation?
- c. Write a note on Taxation as Anti-inflationary measure.

Q.4 Answer any TWO of the following: 20

- a. Explain the effects of public expenditure.
- b. Examine the causes for increasing Public expenditure.
- c. Write a note on Public debt-management.

Q.5 Answer any TWO of the following: 20

- a. What are the objectives of Fiscal Policy?
- b. State the features of Functional Finance.
- c. Explain features of FRBM Act 2003.

*****

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३. फक्त साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
 ४. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न.१ अ) खालीलपैकी कोणत्याही पाच संकल्पना स्पष्ट करा.

१०

१. वित्तीय व्यवस्थापन
२. निव्वळ सामाजिक लाभ
३. प्रतिगामी कर
४. कराघात
५. महसुली उत्पन्न
६. एकत्रिकरण परिणाम
७. शून्याधारित अर्थसंकल्प
८. वस्तू व सेवा कर

ब) खालीलपैकी योग्य पर्यायाची निवड करून विधाने पूर्ण करा.

१०

१. उत्पादन शक्यता वक्र हा .....च्या संदर्भात वापरला जातो.
 अ) आर्थिक कार्यक्षमता   ब) सार्वजनिक वस्तू
 क) सरकारी धोरण   ड) वरीलपैकी सर्व.
२. पर्यायाची अनुपलब्धता आणि अनिवार्य अंतर्भाव ही खालीलपैकी कोणत्या वस्तूची वैशिष्ट्ये आहेत?
 अ) सार्वजनिक वस्तू   ब) खाजगी वस्तू
 क) कृषी उत्पादित धोरण   ड) वरीलपैकी सर्व.
३. खालीलपैकी ..... हा अप्रत्यक्ष कर आहे.
 अ) कंपनी कर   ब) भांडवली वस्तू कर
 क) जकात कर   ड) भेटवस्तू कर
४. धन कर संक्रमणामध्ये कर भार ..... वर पडतो.
 अ) उत्पादक   ब) ग्राहक
 क) मजूर   ड) वरीलपैकी सर्व.

५. करांचा विपरित परिणाम होतो .....
अ) कार्य करण्याची इच्छा प्रभावित करतो. ब) कार्यक्षमतेस परावृत्त करतो.
क) उत्पादन क्षमता आणि इच्छा परावृत्त करतो. ड) वरीलपैकी सर्व.
६. खालीलपैकी ..... हे सार्वजनिक खर्चाचे तत्व नाही.
अ) अधिव्यय ब) मंजुरी
क) बचत ड) सोईस्करता
७. खालीलपैकी कोणत्या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट वित्तीय समाविष्टता आहे.
अ) सार्वजनिक निर्वाह निधी ब) अटल निवृत्ती वेतन योजना
क) महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजना ड) प्रधानमंत्री जन-धन योजना
८. महसुली खर्चात ..... या समावेश होत नाही.
अ) व्याजदेणी ब) अनुदाने
क) कर्ज पुनर्देणी ड) नागरी प्रशासनावरील खर्च
९. वित्तीय तुट = ...
अ) एकूण खर्च - एकूण उत्पन्न ब) एकूण खर्च - (महसुली उत्पन्न + ऋणोत्तर भांडवली महसूल)
क) एकूण खर्च - महसुली उत्पन्न ड) एकूण खर्च - भांडवली महसूल
१०. वित्तीय तुटीचा अवलंब केला जातो, जेव्हा.....
अ) सार्वजनिक खर्च > सार्वजनिक उत्पन्न ब) सार्वजनिक खर्च < सार्वजनिक उत्पन्न
क) सार्वजनिक उत्पन्न = सार्वजनिक खर्च ड) वरीलपैकी नाही.

प्रश्न.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

- अ) सार्वजनिक वित्ताचा अर्थ स्पष्ट करून त्याची कार्ये स्पष्ट करा.
ब) 'महत्तम सामाजिक लाभ तत्वाचे दोष स्पष्ट करा.
क) बाजारयंत्रणेतील दोष दूर करण्यातील सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

- अ) कर आकारणी ची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
ब) मागणी आणि पुरवठ्याची लवचिकता यांचा कराघातावर काय परिणाम होतो.
क. 'चलनवाढ विरोधी करआकारणी' यावर टीप लिहा.

प्रश्न.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

- अ) सार्वजनिक खर्चाचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ब) सार्वजनिक खर्चवाढीची कारणे स्पष्ट करा.
- क) 'सार्वजनिक ऋण-व्यवस्थापन' यावर सविस्तर लिहा.

प्रश्न.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

- अ) वित्तीय धोरणाची उद्दिष्ट्ये लिहा.
- ब) कार्यात्मक वित्ताची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- क) FRBM कायदा २००३ ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

*****